

Zápis

Z obhajoby disertační práce paní *Mgr. Vjery Borozan*
konané dne 21. 9. 2011

Téma práce: **Tři kapitoly společného dějepisu umění. Vzájemné vztahy Čechů a Jihoslovanů na poli výtvarného umění mezi lety 1861 – 1922.**

Přítomní: *prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc.; prof. PhDr. Vojtěch Laboda, CSc.; prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.; PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.; Mgr. Vjera Borozan, doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D. omluvena*

Předseda komise *prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc.* zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku.

Školitel *prof. PhDr. Vojtěch Laboda, CSc.* seznámil přítomnou komisi s profesním životopisem kandidátky a především s její disertační prací, včetně publikační činnosti z disertace vycházející.

Kandidátka *Mgr. Vjera Borozan* přiblížila komisi teze, strukturu a metodologický rámec disertační práce. V hlavních bodech shrnula obsah. Práce se ve sféře vymezeného tématu soustředí na tři klíčové momenty, tzv. „case studies“, propojené časově i obsahově. Vzájemné vztahy českých a jihoslovanských umělců ilustruje osobnost Jaroslava Čermáka (1. kapitola, 19. století), rozporuplné působení Vlaho Bukovace v českých zemích (2. kapitola, přelom 19. a 20. století) a působení jeho žáků (kapitola 3, modernismus). Na základě bohaté teoretické vybavenosti postkoloniálních studií, primárních i sekundárních pramenů a komparativní metodologie kandidátka podala v 2. kapitole komplexní obraz problematiky: odlišnou interpretaci umělcovy osobnosti v Čechách a v Chorvatsku, a to včetně jeho uměleckých vazeb k předchůdci Jaroslavu Čermákovi nebo osobnosti Eduarda Muncha. Vlado Bukovac v rámci svého dvacetiletého působení v Čechách vychoval řadu studentů, jejichž vztahu s jihoslovanskými zeměmi je věnován závěrečný oddíl disertační práce.

Poté oponenti *PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. a doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.* (v zastoupení předsedy komise) přednesli závěry svých posudků, v obou případech pozitivních, doporučujících, vytykajících kandidátce pouze dílčí (editorské) detaily práce.

Kandidátka *Mgr. Vjera Borozan* reagovala na posudky oponentů věcně, doplňující otázku z posudku *doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.* (působení Bohumila Kubišty v Pulji v roce 1906) vysvětlila s bravurní znalostí jihoslovanských dobových reálií a historického kontextu.

Oponent *PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.* vyjadřuje pochvalný názor na volbu aktuálního, politicky i ideologicky podstatného tématu práce, dosud opomíjeného v diskursu českých dějin umění. Reaguje též pochvalně na metodologickou a heuristickou průpravu kandidátky. Jako stěžejní vyzvedává kapitolu disertace: Vlaho Bukovac v

dialogu s Edvardem Munchem. Předseda komise zastupující oponentku kvituje kandidáčin objev podoby nedochovaného obrazu V. Bukovace „*Skříň budoucí slávy*“ z roku 1906 ojedinelého na poli českého (i jihoslovanského umění) dané doby, zejména v reakci na tvorbu Eduarda Muncha.

Předseda komise *prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc.* otevírá diskusi a poznamenává k pasáži o obrazu *Skříň budoucí slávy*, „*zdroje, v kterých možné hledat inspiraci a tvůrčí paralely nemusí být pouze malířské, ale i sochařské, případně uměleckořemeslné*“ a uvádí metodologický příklad z výstavy v Musée d'Orsay. Načež kandidátka souhlasně reaguje: prověří pro budoucí článek k tématu (z disertace vyšlý) pro recenzovaný časopis oboru *Umění*. *Prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.* reaguje na výběr autorů v kandidáčině práci, strategický pro devatenácté století, a mimo rámec práce uvádí postřeh o malíři Antonínu Chittussim a jeho vztahu k istrijské krajině a karjinomalbě, následně se vrací k otázkám kolem provokativního a stěžejního obrazu Bukovace *Skříň budoucí slávy*: „*Nedochval se komentář autora (Bukovace) k dílu?*“ Kandidátka vyvrací, zachovány pouze dobové kritické komentáře. Obraz vystavován v pražském Rudolfinu po té tři měsíce v Bulharsku, kde prodán. *PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.* doporučuje pro budoucí článek se pokusit se vyhledat více dobových reakcí k obrazu, pokud jsou. *Prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc* odkazuje na oblibu maturitních tableaux v dané době, formálně blízkých obrazu. Kandidátka uvádí paralely dalších žánrových momentů zobrazení, modernistně umělcem chápaných. *PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.* vznáší otázku, zda lze obraz najít, kandidátka věc pro disertaci prověřila, zatím dostupné bulharské zdroje jasně potvrzují ztrátu. *Prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc* doporučuje publikovat článek, zároveň i celek práce v menší knižní formě. *Prof. PhDr. Vojtěch Laboda, CSc* souhlasí a upozorňuje na jinou významnou pasáž z disertace - rekonstrukci istrijských krajin v umění skupiny Osma. Uvažují s kandidátkou o možné inspiraci v umění Toyen a Jindřicha Štýrského. *Prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc.* uzavírá diskusi a přistupuje k tajnému hlasování.

Výsledky tajného hlasování:

Komise navrhuje udělit titul doktor (Ph.D.)

Předseda komise *prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc.*

Dne 21.9. 2011 zapsala *PhDr. Eva Bendová*